

2014W1292

15 april 2016

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klaagster,
juridisch adviseur: mr. M.B.M. Kaaij, advocaat te Nijmegen,

tegen:

(*wijlen*) **[naam]**,
datum van geboorte en datum van overlijden onbekend,
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens haar leven lid van de Congregatie dochters van Maria en Joseph.

1. De procedure

Het klaagschrift tegen een toen onbekende zuster is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 29 september 2014.

Op 22 december 2014 is bij de griffie een reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], juridisch stafmedewerker KNR, namens de overste van de Fransiscanessen van Heythuysen. Bij brief van 31 december 2014 heeft klaagster een foto overgelegd van aangeklaagde. Gebleken is dat aangeklaagde lid was van de Congregatie Dochters van Maria en Joseph. Op 2 maart 2016 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klaagster is verschenen, vergezeld van haar echtgenoot de heer [naam]. Zij heeft haar standpunt toegelicht. Zij werd bijgestaan door haar juridisch adviseur mr. Kaaij. Namens de Congregatie zijn verschenen zuster [naam], algemeen overste van de Congregatie Dochters van Maria en Joseph alsmede [naam], secretaris KNR.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klaagster is in de periode van 1951-1953 eenmaal seksueel misbruikt door aangeklaagde. Klaagster werd meegenomen uit het klaslokaal, kennelijk omdat ze iets verkeerd had gedaan. Klaagster moest in het kolenhok, de kolenkist in. Klaagster plaste in haar broek van angst. Vervolgens werd ze opgehaald door aangeklaagde. Ze werd meegenomen naar een hoekje achter in de gang. Daar werd haar broekje naar beneden gedaan en werd ze over haar billen geaaid. Aangeklaagde ging met haar hand naar voren en zei: "Je bent stout geweest". Aangeklaagde kneep in de vagina van klaagster en ging met haar vinger naar binnen.

Klaagster herinnert zich dat zij zeven of acht keer in het kolenhok opgesloten heeft gezeten. Van het seksuele misbruik heeft ze enkel de voorgaande herinnering. Deze herinnering is heel scherp en heel indringend.

2.2. Klaagster ervaart nog steeds veel gevolgen van zowel het geweld als het seksueel misbruik. Zo is klaagster onder meer claustrofobisch en kan zij niet tegen het gevoel dat ze opgesloten zit. Klaagster heeft nog steeds veel moeite om te spreken over wat er destijds is gebeurd. Zij heeft in het boek *'Stil in mij'* van Daniëlle Hermans en Esther Verhoef haar ervaringen weergegeven onder het hoofdstuk '[voornaam]'. Nog steeds kan zij dit niet voorlezen. Klaagster worstelt dagelijks met herbeleving, pijn en verdriet.

Klaagster is na haar huwelijk nog lang maagd gebleven, ze vond het vreselijk als er aan haar werd gezeten. Dat is lange tijd zo gebleven. Het lukt klaagster om bij haar huidige man, na veel geduld en vertrouwen, zichzelf te zijn. Hoewel ze hem soms ook afweert, kan ze hem ook toelaten. Naar de zitting toe ervaarde klaagster meer stress. Ze zag er tegenop, ook omdat ze het verhaal weer moest vertellen.

2.3. Klaagster wil gehoord worden, zodat de klachtenprocedure een bijdrage kan leveren aan het verwerken van hetgeen haar is overkomen. Ook wil ze erkenning van de klacht alsmede erkenning van het leed dat door het misbruik is ontstaan.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Overste heeft in haar reactie gesteld dat zij twijfel heeft bij het vaststellen van de identiteit van aangeklaagde.

Ter zitting is door [secretaris KNR] onderschreven dat de handelingen gekwalificeerd moeten worden als seksueel misbruik. Ook heeft hij aangegeven dat hij gelooft dat het verhaal van klaagster voor haar realiteit is en dat hij niet denkt dat klaagster onwaarheden spreekt. Daarnaast heeft hij aangegeven dat de Congregatie het moeilijk zou vinden om op basis van onderhavige gegevens aangeklaagde als de dader aan te merken.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. De Klachtencommissie stelt vast dat het over de billen aaien, het knijpen in de vagina en het binnendringen van het lichaam gekwalificeerd moet worden als seksueel misbruik in de zin van de Procedure. Deze handelingen gaan de grenzen van het (hardhandig) verschonen te buiten.

4.3. De verklaring van klaagster is op de Klachtencommissie oprecht en overtuigend overgekomen. De Klachtencommissie acht het verhaal van klaagster geloofwaardig. De Klachtencommissie vindt de wijze waarop de herinneringen bij klaagster terug zijn gekomen eveneens aannemelijk. Ook gelooft de Klachtencommissie klaagster dat zij aangeklaagde herkent als de dader. In de thans voorliggende zaak zijn echter geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klaagster ondersteunen.

4.4. Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klaagster heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard; waarmee overigens bepaald niet gezegd wil zijn dat de door klaagster gestelde feiten niet waar zijn.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie Dochters van Maria en Joseph de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 15 april 2016 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, W.A.M.C. Mol en mr. M.P.P.M. Merx, leden, bijgestaan door mr. H.L. Miedema, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klaagster en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klaagster verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klaagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.